

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE

od 13. veljače 2014.

o mjerama za sprečavanje širenja unutar Unije organizma *Xylella fastidiosa* (Well i Raju)

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 726)

(2014/87/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice⁽¹⁾, a posebno treću rečenicu njezinog članka 16. stavka 3.,

budući da:

(1) Organizam *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) (dalje u tekstu: „navedeni organizam“) naveden je u odjeljku I. dijela A Priloga I. Direktivi 2000/29/EZ kao štetni organizam za koji nema spoznaja o pojavi u Uniji i čije je unošenje u sve države članice i širenje unutar njih zabranjeno.

(2) Italija je 21. listopada 2013. obavijestila druge države članice i Komisiju o prisutnosti navedenog organizma na svojem državnom području, i to na dvama zasebnim područjima provincije Lecce u regiji Apuliji. Nakon toga su u istoj provinciji zabilježene još dvije zasebne pojave navedenog organizma. Prisutnost navedenog organizma potvrđena je na nekoliko biljnih vrsta, uključujući *Olea europaea* L., *Prunus amygdalus* Batsch, *Nerium oleander* L. i *Quercus* sp. L., na kojima su primjećeni simptomi kao što je uvenutost rubova listova i brzo propadanje. To je prvi put da je prisutnost navedenog organizma potvrđena na području Unije. Za nekoliko drugih biljnih vrsta provjere u vezi s prisutnošću organizma još uvijek nisu završene. Utvrđivanje prisutnosti vektora navedenog organizma u Apuliji još uvijek je u tijeku.

(3) Dana 29. listopada 2013. u regiji Apuliji poduzete su hitne mjere za sprečavanje i iskorjenjivanje navedenog organizma⁽²⁾ u skladu s člankom 16. stavkom 1. Direktive 2000/29/EZ.

(4) Italija je izvijestila da tijekom inspekcijskog nadzora nije zabilježena prisutnost navedenog organizma u susjednim provincijama Brindisi i Taranto.

(5) Kao odgovor na zahtjev Komisije Europska agencija za sigurnost hrane, dalje u tekstu „Agencija“, donijela je 25. studenoga 2013.⁽³⁾ izjavu koja sadržava sljedeće zaključke. Navedeni organizam vjerojatno ima vrlo široki raspon biljaka domaćina, uključujući mnoge uzgojene i samonikle biljke koje su uobičajene u Europi.

(6) Glavni način ulaska navedenog organizma jest kretanje bilja namijenjenog sadnji, osim sjemenja. Također, zabrinjava širenje infektivnih vektora navedenog organizma koji se prenose na pošiljkama bilja. Voće i drvo neznatni su izvori zaraze jer je vjerojatnost unošenja na taj način zanemariva. Sjemenje, rezano cvijeće i ukrasno lišće neznatni su izvori zaraze jer je vjerojatnost unošenja na taj način mala. Kretanje zaraženog bilja namijenjenog sadnji najučinkovitiji je način širenja navedenog organizma na velikim udaljenostima.

(7) S obzirom na njegovu prirodu, vjerojatno je da će se navedeni organizam brzo proširiti i rasprostraniti. Kako bi se osiguralo da se navedeni organizam ne proširi na ostatak Unije, potrebno je odmah poduzeti mjere. Sve dok ne budu dostupne konkretnije informacije o rasponu domaćina, vektorima, načinima širenja te mogućnostima smanjenja rizika, primjereno je zabraniti kretanje izvan područja na kojima se vjerojatno nalazi zaraženo bilje.

(8) Uzimajući u obzir lokacije na kojima je navedeni organizam prisutan, poseban zemljopisni položaj provincije Lecce i neizvjesnosti u pogledu kriterija za demarkiranje, ta zabrana bi se radi njezine brze i učinkovite primjene trebala odnositi na cijelu navedenu provinciju.

⁽¹⁾ SL L 169, 10.7.2000., str. 1.

⁽²⁾ Odluka Regionalnog vijeća, Regija Apulija, br. 2023 od 29.10.2013. (Hitne mјere za sprečavanje, nadzor i iskorjenjivanje karantenske bakterije *Xylella fastidiosa* povezane sa „sindromom brzog sušenja masline“).

⁽³⁾ Izjava EFSA-e o biljkama domaćinima, načinima ulaska i širenja te mogućnostima smanjenja rizika od organizma *Xylella fastidiosa* Wells et al., EFSA Journal 2013; 11(11):3468, 50 str. doi:10.2903/j.efsa.2013.3468.

- (9) Navedena zabrana trebala bi se odnositi na bilje namijenjeno sadnji, osim sjemenja, jer je to bilje glavni način prenošenja navedenog organizma. Međutim, opsežno uzorkovanje i testiranje provedeno u provinciji Lecce pokazalo je da bilje namijenjeno sadnji, koje pripada određenim rodovima i vrstama i podrijetlom je iz zaraženih područja te provincije, nije zaraženo navedenim organizmom. Na temelju tih dokaza zabrana se ne bi trebala odnositi na mnoge biljke namijenjene sadnji koje pripadaju rodovima i vrstama na kojima je provedeno uzorkovanje i testiranje na prisutnost navedenog organizma. Nadalje, bilo bi primjerno izuzeti od te zabrane bilje namijenjeno sadnji koje je uzbajano na mjestima koja su u cijelosti bila fizički zaštićena od unošenja navedenog organizma i koje pripada rodovima i vrstama na koje se primjenjuje sustav certifikacije kojim se zahtijeva da ono bude podvrgnuto službenom testiranju na navedeni organizam i da se utvrdi da nije zaraženo tim organizmom.
- (10) S obzirom na ograničene informacije o mogućoj prisutnosti navedenog organizma u ostaku Unije, države članice trebale bi provoditi godišnje pregledе o prisutnosti tog organizma na svojem državnom području. S obzirom na široki raspon potencijalnih biljaka domaćina, te bi pregledе trebalo prilagoditi posebnostima svakog područja, biljkama domaćinima i biljnim proizvodima te karakteristikama potencijalnih vektora.
- (11) Kako bi se prikupilo što je moguće više informacija o navedenom organizmu i njegovoj prisutnosti, države članice trebale bi osigurati da im se dostave relevantne informacije.
- (12) Radi osiguranja učinkovitog pregleda provedbe ove Odluke, države članice trebale bi bez odlaganja obavijestiti Komisiju o mjerama koje su poduzele kako bi se uskladile s ovom Odlukom.
- (13) Radi uzimanja u obzir preciznijih znanstvenih i tehničkih informacija koje će postati dostupne te rezultata inspekcijskog nadzora i testova koje trenutačno provode talijanska nadležna tijela primjereno je najkasnije do 30. travnja 2014. preispitati navedene mjere.
- (14) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za biljno zdravstvo,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Kretanje bilja namijenjenog sadnji

Zabranjeno je kretanje bilja namijenjenog sadnji izvan provincije Lecce, regija Apulija, Italija.

Zabrana se ne primjenjuje na:

(a) sjemenje;

(b) mnoge biljke namijenjene sadnji koje pripadaju rodovima i vrstama navedenima u Prilogu I. na kojima je provedeno uzorkovanje i testiranje na prisutnost organizma *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) (dalje u tekstu: „navedeni organizam“) i za koje je utvrđeno da nisu zaražene tim organizmom;

(c) bilje namijenjeno sadnji koje pripada rodovima i vrstama navedenima u Prilogu II., koje je uzbajano na mjestima koja su u cijelosti bila fizički zaštićena od unošenja navedenog organizma i koje je službeno certificirano u okviru sustava certifikacije kojim se zahtijeva da ono bude podvrgnuto službenom testiranju na prisutnost navedenog organizma i da se utvrđe da nije zaraženo tim organizmom.

Članak 2.

Pregledi

1. Države članice dužne su provoditi godišnje pregledе za otkrivanje prisutnosti navedenog organizma na bilju i biljnim proizvodima na svojem državnom području. Ti se pregledi provode, prema potrebi, uzimajući u obzir biologiju, uzgojne uvjete i razdoblja rasta bilja podvrgnutog pregledu, klimatske uvjete, biologiju navedenog organizma te karakteristike potencijalnih vektora.

2. O rezultatima pregleda iz stavka 1. potrebno je obavijestiti Komisiju i druge države članice do 31. listopada svake godine i njima je obuhvaćeno jednogodišnje razdoblje koje završava 30. rujna te iste godine. O rezultatima prvog pregleda potrebno je obavijestiti do 31. listopada 2014. i njima je obuhvaćeno razdoblje od 1. veljače 2014. do 30. rujna 2014.

Članak 3.

Obavijest o prisutnosti

1. Države članice osiguravaju da, u slučaju da bilo koja osoba primijeti prisutnost navedenog organizma ili s razlogom sumnja na takvu prisutnost, ta osoba o tome obavješćuje nadležno tijelo u roku od deset kalendarskih dana.

2. Države članice osiguravaju da, ako to zahtijeva nadležno tijelo, osoba iz stavka 1. daje tom tijelu informacije kojima raspolaze u vezi s navedenom prisutnošću.

Članak 4.

Sukladnost

Države članice bez odlaganja obavešćuju Komisiju o mjerama koje su poduzele kako bi se uskladile s ovom Odlukom.

Članak 5.

Preispitivanje

Ova se Odluka preispituje do 30. travnja 2014.

Članak 6.

Adresati

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljen u Bruxellesu 13. veljače 2014.

Za Komisiju

Tonio BORG

Član Komisije

PRILOG I.

Popis rođova i vrsta iz članka 1. drugog podstavka točke (b)*Abelia* R. Br.*Acacia dealbata* Link*Acca sellowiana* (O. Berg) Burret*Arbutus unedo* L.*Begonia* L.*Boronia crenulata* Sm.*Brachychiton discolor* F. Muell.*Buxus sempervirens* L.*Callistemon citrinus* (Curtis) Skeels*Camellia* L.*Ceratonia siliqua* L.*Cercis siliquastrum* L.*Chamelaucium uncinatum* Schauer*Cinnamomum camphora* (L.) J.Presl.*Citrus* L.*Crataegus* Tourn. ex L.*Cyclamen* L.*Diosma* L.*Eriobotrya japonica* (Thunb.) Lindl.*Euphorbia pulcherrima* Willd. ex Klotzsch*Ficus* L.*Grevillea* R.Br. ex Knight*Ilex aquifolium* L.*Jasminum* L.*Laurus nobilis* L.*Lavandula angustifolia* Mill.*Ligustrum vulgare* L.*Magnolia grandiflora* L.*Mandevilla sanderi* (Hemsl.) Woodson*Metrosideros* Banks ex Gaertn.*Morus alba* L.*Myrtus communis* L.*Nandina domestica* Thunb.

Polygala myrtifolia L.

Punica granatum L.

Rosa L.

Salvia officinalis L.

Schinus molle L.

Trachelospermum jasminoides (Lindl.) Lem.

Viburnum tinus L.

Viola L.

Vitis L.

Weigela florida (Bunge) A. DC.

PRILOG II.

Popis rodova i vrsta iz članka 1. drugog podstavka točke (c)

Apium graveolens L.

Brassica L.

Capsicum annuum L.

Citrullus lanatus (Thunb.) Matsum. & Nakai

Cucumis melo L.

Cucurbita pepo L.

Foeniculum vulgare Mill.

Lactuca L.

Petroselinum Hill

Solanum lycopersicum L.

Solanum melongena L.

